

Gyár-történet

Az Ózdi Kohászati Üzemek dolgozóinak kezdeményezésére két évvel ezelőtt gyártörténeti bemutatót nyitottak az iparvárosban. A tárgyi emlékekben gazdag gyűjteményben számos olyan berendezés maradt meg látható, amelyet nyugdíjas kohászok és a szocialista brigádok tagjai készítettek társadalmi munkában.

A színház új művészei

Körtvélyessy Zsolt

A szegedi közönségnek sem ismeretlen, bár „élőben” még nem látható. Nevét a mozikban, képernyőről forgalmazták. Fialat és sikeres színész, azon kevesek közé tartozik, akik vidékről — pontosabban, és lassan használatosabban: nem Budapestről — is szerencsésen kacérkodnak az országos nyilvánosságot jelentő filmekkel, tévéjátékokkal. Belőlük tán annál is több akad, amennyiről a szorgalmas hazai néző tud, aki látta moziban a Jancsó-filmeket, a Csend és kiáltást, a Fényes szeleket, az Egi bárányt, tévében Euripidész Iphigenia Auliszban-ját, a Pásztorórát, vagy a Századunk adását. Körtvélyessy Zsolt tudniillik három NSZK—francia filmben jutott már szerephez, s megint játszik egy Arpád, a cigány című tévéorozatban (ehhez növesztett pajesz frizurát) Robert Etchewerryvel, akit szintén nem kell bemutatni, a tévénézők emlékeztetnek rá a Viharlovagból, vagy a Gori, az ördögből.

S bár színészként nem panaszkodhat, máskülönből hadilábban állt a szerencsével. Másfél esztendője kapta a kitűnő szerepeket Békéscsabán (az Adáshiba Krisztoszát, a II. Richard Bolingbroke-ját, Ertimiu Csavargójának címszerepét, Lope de Vega: Dacból terem a szerelem című darabjának Don Carlosát, a IV. Henrik walesi herceget) — amikor autóbaleset következtében háromszor tört el a combcsontja, tíz hónapot feküdt gipszpárnában. Tavaly január óta tart a kényszerpihenő, távol a színháztól. Hogy Szegedre szerződött, ebben némi szerepe van

Új tantárgy: a szervezés

A vállalati szervezés fejlesztéséről kormányhatározat intézkedett. Ezzel összefüggésben a művelődésügyi miniszter — az érdekeft főhatóságokkal egyetemben — elrendelte: az egyetemek, valamint a műszaki és a gazdasági főisko-

lák valamennyi szakán oktatni kell a szak jellegének megfelelő szervezési ismereteket. A népgazdasági igényekhez alkalmazkodva a szervezési szakemberek képzésére az egyetemeken külön szakot is kell létesíteni. Az ezen a szakaszon szerzett oklevél a végzettségnek megfelelő szervezői munkakörök betöltésére képesít. Az egyetemek szervezési szakain levezető oktatás keretében kiegészítő képzéseket szerezhetnek a szakemberek. A miniszteri utasítás leszögezi: az egyetemen folyó továbbképzés tanterveiben megfelelő helyet kell adni a szervezési ismeretek oktatásának. Az utasítás hatályba lépett. (MTI)

Kedvezmény a vasutas törzsgárdának

A MÁV vezetői szeptember 1-től új, a MÁV valamennyi vonalára érvényes szabadjegyet engedélyeztek az arany fokozatos vasutas törzsgárdagárdagárdának. Sok fórumon elhangzott sérelem volt, hogy a kedvezmény eddig a nyugdíjba vonuló vasutasoktól megvonták. A vezérigazgatói rendelkezés szerint ezúttal nemcsak az aktív dolgozó, hanem a törzsgárdajelvény arany fokozatára jogosult nyugdíjas MÁV-al alkalmazottak is megkapják a valamennyi vasútvonalra érvényes szabadjegykedvezményt. (MTI)

Vita a zöldségről

A pult mellől nézve

A Széchenyi téren a buszmegállónál régtől fogva zöldségbolt volt. Most vegyes kereskedés, mosóportól kezdve a fővároggitt minden árulnak benne. És zöldséget is, csak kevesebbet.

Kérdezzük meg az ÁFÉSZ illetékesét — övök a bolt — meg a bolt vezetőjét, miért „szervezték” át.

— A zöldségkereskedelem egymagában nem él meg. De a vevőnek is jobb, ha mindent megtalál egyszerre. Itt a busz, Újszeged, Szőreg, Deszk, Tiszasziget, Kúbekháza, Újszentiván nálunk vásárol.

— Rá vagyunk kényszerítve, hogy önkiszolgáló bolt legyünk. Tavaly 4 millió 328 ezer forint volt a féléves forgalmunk, idén 5 millió 511 ezer forintra nőtt. De az önkiszolgálás bérmegetkaritást is jelent. Hatan vagyunk egyszerre a boltban: a vezető, a pénztáros, egy ember, aki kirak, csomagol — és három zöldséges. Legnehezebb zöldséget árulni.

— Van egy boltunk, csak zöldséget árul. Itt a féléves forgalma 208 ezer forint. Ha mindent összeszámolunk, 26 ezer 400 forint a fenntartás összege, munkabérrel, közteherrel és egyéb járulékokkal együtt. Az árás pedig 27 ezer forint. Marad tehát 600 forint fél év alatt. Ennyiért nem szabad kereskedni.

— Lépjünk vissza a Széchenyi térre! Honnan veszi az árúját?

— Legfőbb szállítónk a MTK, De nem tud százszázalékos ellátást adni. Ösztönzőink azt szolgálják, hogy közvetlenül a termelőktől is vegyünk. De ők se tudnak százszázalékos biztosítani. Sőt, a kettő együtt se adja ki a százszázalékot.

— Mikor lenne teljes az ellátás? Miért nem kötnek szerződést valamelyik tészzel?

— Mi keresgetjük a téesszket, de nem jönnek hozzánk. Van egy rakomány, mindent szeretné eladni. Mi

mindet nem tudjuk megvenni.

Sok van tehát a téessznek, azért nincs a boltban elég. Furcsa helyzet, de így van. A bőség bosszúja?

— Sok szó esik a szövetszettek társulásáról. Egy szövetszeti bolt és egy szövetszeti termelő miért ne társulhatna?

— Társulás? Nem cikk. A saját társulásnak se adják oda az árut.

— Milyen a zöldséges társadalmi rangja? Az eladóé?

— Rossz. Az csak „a kis zöldséges”. Aki teheti, odébb megy egy pulttal. Pedig ezt szeretni kell, érteni kell hozzá, és birni is kell a munkát.

Az ÉLKER-nél azt mondják, az alapvető élelmészési cikkek között szerepel a zöldség, mint a kenyér, cukor, tej.

— Van egy kérdésem. Ha bejövök panaszt tenni, hogy ebben meg ebben a boltban zárás előtt fél órával nem kaptam friss kenyert, jogos a panasz?

— Természetesen. Azonnal intézkedünk.

— Ha azt panaszolom, hogy zárás előtt fél nappal, vagy egy nappal, nem kaptam megfelelő zöldséget, ehét paradicsomot, a következő ugyanez?

— Ha azt panaszolom, hogy zárás előtt fél nappal, vagy egy nappal, nem kaptam megfelelő zöldséget, ehét paradicsomot, a következő ugyanez?

— régi, megrögzött vásárló vagyok — az alapvető cikkek közé akkor tartozik a zöldség, amikor éppen van.

Tegnap odajutottunk, ha több lenne a zöldség, olcsóbb lenne. Köz helyez az a köz helyez is érdemes alkalmazni hitelesíteni. Kéznél van a bolti mérleg, tegyük föl rá.

A Széchenyi téri bolt zöldséggel naponta 6 ezer forint. Durva szám, ingadozik az árak szerint, és az árak szerint. Azt mondja a boltvezető, ha folyamatosan tudnának árulni, és mindig jó minőségű, ez a forgalom igézés nélkül is megduplázható lenne. De nem folyamatos, és nem kifogástalan mindig az el'itás.

Hatan vannak a boltban. Hárman a zöldséges pultnál. Ha a napi plusz 6 ezer forintból tisztességes összeget csak a három zöldségesnek — tisztelet van a szó mögött — adnánk, hiszen az ő munkájuk nőtt duplájára, az ő munkájuk révén lenne nagyobb a haszon, és több munkáért, több bért különben is tisztességes alaptörvény...

Az ÁFÉSZ embere vág közbe: a világot kifordítanak a sarkából, ha külön érdekeltté tudnánk tenni őket.

— De a dupla forgalomhoz dupla áru kell. Megte-re az?

— Fölhajtánák a föld alól is.

— Lenne salátának való uborka is?

— Biztosan.

— Most miért nincs?

— Az nem üzlet, az munka. A feles képoszta is.

Hát így igen egyszerű. Ha a kereskedőt megfizetnek, az úgy ösztönözné a termelőt, hogy akár a vánkosa alól is elhozná a portékát. És lenne zöldség a boltokban, és ha sok lenne, olcsóbb is lenne.

Az ÉLKER embere azt mondja: minden boltnak kötelessége zöldséget tartani. Nem vagyunk hibátlanok, de arra törekszünk, hogy mindent megtegyünk a jobb ellátásért.

Az ÁFÉSZ-bolt vezetője: hosszútávon csak zöldséggel nem lehet kereskedni.

(Folytatjuk.)
Horváth Dezső

Sándor Jánosnak, a színház főrendezőjének is, aktivel ezekben a napokban harmadik Shakespeare-premierjére készül. Az évadkezdő Vízkereszt vagy amit akartok Orsinója lesz, Illyria hercege — s hogy egészen precíznek legyünk, az új színiévad nyitányán ő szólal majd meg, szerepe szerint, először a színpadon is.

A színművészeti főiskolán 1969-ben végzett, Balázsovits Lajossal, Péter Zsuzsával, Benkő Páterrel és másokkal. Szinetár Miklós növendéke volt, aki még a főiskoláról hívta el többször a tévébe is. A diplomával Kecskemétre került, ahol egy esztendő alatt őt szerepet játszott, innen ment Békéscsabára, most Szegedre. Szereti a verseket, különösen József Attilát, s amikor erről beszélgettünk, szavainak nyomatakául József Attila-kötetet vett elő. Szerepeidá-jaihoz Adámot említette, Madách Tragédiájából, és az Iffjúság édes madarát. Még egyiket sem játszotta...

N. I.

Képernyő Portrék

Ritkán történik meg, hogy három különböző témájú és műfajú televíziós alkotásról kijelenthetjük: a maga sajátos eszközeivel mindegyik ugyanazt a fontos gondolatot közvetíti. A Diagnózis című tévéfilm, Abody Béla műsora és a Komját Irénről szóló portréfilm — a különböző műfajok jellemzőinek megfelelően, áttételesen, vagy egyenes közvetlenség-gel — egyaránt arról beszélt, hogy az ember akkor érzi egyéni életét teljesnek, ha azt a többiekért, a másokért való munkálkodás tölti ki.

A legáttételesenben, a művészet eszközeivel közvetítette ezt, az Örkény István novellájából készült tévéfilm. A rendkívül gondolatgazdag műnek természetesen nem ez az egyetlen, szá-munkra fontos mondanivalója. Amíg ugyanis a fiatal orvos nő eljut ehhez a felismeréshez, számtalan, bizonyított helyzet teremődik előttünk. Az íróval, a főszereplővel együtt kell elkészítenünk a látéleletet mai valóságunk egyik részecskéjének „betegségeiről”, aztán velük együtt kényszerülünk keresni a „gyógymódot”.

Olyan szituációt kerekednek előttünk, amelyekben így vagy úgy, de állást kell foglal-nunk, állásfoglalásunk jellegét etikai normáink határozzák meg. A filmet e leg-

fontosabb értéke — hogy nézőit a hősével való együttgondolkodásra készítette mutat rá egy járható életútra — tettes érdemessé arra, hogy ismételtten érdeklődéssel néztük végig.

Abody Béla műsorában a Hatszázöt kísérlet című egyfelvonásos közvetlenebbül bizonyította: egyéni életében is kifizetődik minden áldozat annak, aki másokért akar tenni. Tulajdonképpen Abodyt magát, hasonló beállítottságú embernek mutatta az összeállítás, ez a rendhagyó portréfilm. Rendhagyó több vonatkozásban is, hiszen számtalan, szokásostól eltérő megoldással kísérletezett a rendezője, Simó Sándor. Sikerrel. A megszokott kérdés-felelet forma — Abody és színész barátja, Szilágyi Tibor „előadásában” — mellett kedves alkotók és művek segítségével rajzolódt meg a világ dolgaira nyitott szemű alkotó ember személyisége.

Az ökolívás és Karinthy, Brecht, azaz a színház, irodalom, meg a zene — így foglalta össze Abody Béla a vágyálmit, szerelmeit, és szenvedélyeit. Sokszínű, mégis homogén jellegű érdeklődési köréről tévészerű, változatos eszközökkel használó, egységes műsorban sikerült beszámolni.

A formát tekintve szabályos portréfilm volt a Val-

Liebmann Béla felvétele
Komját Irén emlékezik

títik a Gyulai Várszínház előadását, a Pathelin meszt. A nagy sikerű nyári produkcióban szegedi színészeket is láthatunk. Holnap, szerdán A vezérigazgató című dokumentumfilm ígérkezik érdekesnek, amely azt kutatja, mennyiben határozta meg két vezető beosztású ember életét, napi munkáját az a tény, hogy mindketten munkakörnyezetből, szegény sorból indultak. Tartalmass szórakozást ígér a Tv-bérllet holnapi hangversenye is. Bartók: Magyar képek című művét Ferencsik János ismerteti és vezényli. Csütörtökön az Országutak című NDK tévéfilmsorozat második része kerül a képernyőre.

Sulyok Erzsébet

Bérletezés

Lényegében a tavalyi rendszerben és elképzelések szerint kezdődött meg tegnapi, hétfőn a bérletezés a Szegedi Nemzeti Színházban. Az új évadra hirdetett körülbélül tízfajta vegyes bérlet 11 előadásra biztosít jegyeket, 20 százalékos kedvezménygel, a kétfajta operabérlet ugyancsak 20 százalékos kedvezménygel 10 előadásra szól, a nyugdíjasok délelőtt 11 órakor kezdődő előadásain 60 százalékos kedvezményt élveznek, a premierbérlet 11 előadásra szól, az egyetemi és pedagógusbérlet pedig 7 előadásra, 30 százalékos kedvezménygel.

től kezdődhet az új évad közönségének toborzása, szeptember 20-án már a nyugdíjasok előadást látnak, s mivel az évad is egy héttel korábban kezdődik a tavalyinál, lényegében csak egy hónap marad a szervezésre. Ezekben a napokban még a régi bérleteseket fogaadják, és azt szeretnék, ha a gyárak, üzemek is jeleznék igényeiket. A szervezőiroda jó kapcsolatokat épített ki az elmúlt évek során szegedi iskolákkal, egyetemekkel, most azon fáradoznak, hogy a kábelgyár, szállámigyár, textilművek és más nagyobb üzemek mellett a munkások szélesebb körében is megfelelő propagandát fejtsenek ki. Az üzemi brigádok, az ifjúsági szövetség tagjai, 50 százalékos kedvezménygel látogathatják az előadásokat, s egy kábelgyári kezdeményezésre idén versenyt terveznek a szocialista brigádok tagjainak színházlátogatásra.

Mint ismeretes, az új évadban hétfő estéknént nem tartanak előadásokat, ami 350 Uray-bérletet érint. Tőlük azt kéri, jelezzék mielőbb, mely napokra szeretnének átteni bérleteiket. A nézőtér férőhelyeinek csökkentése nem befolyásolja a bérletezést.

Az idei bérletezés újdonságáról, a pedagógusbérletekről, Kozaróczy József, a színház szervezési és propagandaszakosztályának vezetője elmondta, azt szeretnék, hogy a pedagógusok, akiknek szervezésében, nevelőmunkája következtében igen sok diák jár már színházba, az eddigieknél alaposabban elő tudják készíteni tanulóikat az előadásokra, vagyis korábban maguk is láthassák a darabokat. Így a pedagógusbérlet előadásai megelőzik majd az ifjúsági bérletekét. Szegeden, a szabadtéri játékok befejezése után, csak augusztus végé-

Ma este felvételről közve-